VOORBLAD

ONTWERP
RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1271684

Onderwerp:	Gemeenschappelijke Regeling Jeugdregio plus Midden IJssel Oost Veluwe
Programma:	4. Zorgen en samenleven

Gemeenteraad:	Hamerstuk	
Portefeuillehouder:	Jasper Bloem	
Inlichtingen bij:	Romeijnders, Karin	
	Telefoonnummer: 14 0575	E-mailadres: info@zutphen.nl

Soort bevoegdheid:	Kaderstellend
Beleidsvrijheid:	Geen
Programmabegrotingswijziging:	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:

1. kennis te nemen van de adviezen van de Adviesraden Sociaal domein voor de Ontwerpregeling voor de GR Jeugdregio+ Midden IJssel/Oost Veluwe en de regionale reactie hierop.
2. kennis te nemen van de ingediende zienswijzen voor de Ontwerpregeling voor de GR Jeugdregio+ Midden IJssel/Oost Veluwe en de regionale reactie hierop.
3. kennis te nemen van de voorgestelde wijzigingen voor de Ontwerpregeling.
4. het college toestemming te geven voor het treffen van de GR Jeugdregio+ Midden IJssel/Oost Veluwe.
5. in te stemmen om de bedrijfsvoeringsorganisatie de volgende aanvullende taken uit te laten voeren voor gemeente Zutphen; jeugdbeschermingstafel (JBT) en de inkoop van niet-specialistische jeugdhulp.

TOELICHTING

Inleiding
In de regio Midden-IJssel/Oost-Veluwe werken de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe, Hattem, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen samen op de inkoop en ontwikkeling van individuele voorzieningen voor Jeugdzorg. Vanuit de Wet verbetering Jeugdzorg en de Hervormingsagenda Jeugd geldt de wettelijke verplichting om per 1 januari 2027 een Gemeenschappelijke regeling (GR) te treffen met bovengenoemde acht gemeenten. Het doel is de bevordering van de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg.

De gemeenten blijven zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet. De financiering van de jeugdhulp zal daarmee ook blijven lopen via het lokale gemeentefonds.

In een raadsvoorstel d.d. 23 september 2025 (zaaknummer: 981428) hebben wij de raad gevraagd om een zienswijze voor de Ontwerpregeling voor de GR Jeugdregio+. In dit raadsvoorstel leggen wij de raad de reactie voor op de ingediende zienswijzen voor de ontwerpregeling voor de GR Jeugdregio+ Midden IJssel/Oost Veluwe (bijlage 1). Daarnaast vragen wij de raad toestemming voor het treffen van de gemeenschappelijke regeling (bijlage 3).

Ook is advies gevraagd aan de Adviesraad Sociaal domein. In bijlage 2 vindt u een overzicht van de ontvangen adviezen en een reactie daarop.

Dit besluit is passend binnen het coalitieakkoord, waarin staat dat wij werken aan een goede uitvoering van de Jeugdwet. Tevens geven wij hiermee uitvoering aan doel 4 van het beleidsplan jeugd 2021-2024: verbetering van de intensieve jeugdhulp.

Beoogd effect
Voldoen aan de wettelijke verplichting om de samenwerking voor jeugd te formaliseren via een gemeenschappelijke regeling, om uiteindelijk te zorgen voor goede zorg voor kwetsbare kinderen en jongeren en te bevorderen dat deze vormen van zorg altijd in voldoende mate beschikbaar zijn.

Argumenten
1.1 - 2.1 - 3.1 Het portefeuillehoudersoverleg (PFO) stelt de raden en Adviesraden schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de ingediende zienswijzen en adviezen en de conclusies daaromtrent.
De gemeenteraden van de gemeenten Apeldoorn, Hattem, Epe, Lochem en Zutphen hebben een zienswijze ingediend op de ontwerpregeling voor de GR Jeugdregio+ Midden IJssel/Oost Veluwe. Daarnaast zijn adviezen ontvangen van de Adviesraden van alle gemeenten. Een reactie vanuit het PFO op de ingediende zienswijzen (bijlage 1) en adviezen (bijlage 2) is bijgevoegd. In de bijlagen van deze stukken vindt u een overzicht van de adviezen en zienswijzen per gemeente, met bijbehorende puntsgewijze reactie.
Het betrekken van de Adviesraden Sociaal Domein en de gemeenteraden bij de ontwerpregeling versterkt de democratische legitimiteit van de GR. Dit borgt dat de regeling niet alleen juridisch correct is, maar ook maatschappelijk gedragen wordt.
De zienswijzen en adviezen zijn zorgvuldig gewogen en voorzien van een gemotiveerde reactie door het PFO. Daarmee is transparant gemaakt hoe adviezen, belangen en zorgen van gemeenten en adviesraden zijn meegenomen.
De zienswijzen hebben niet tot aanpassingen in de regeling geleid. Er zijn enkel een aantal (tekstuele) aanpassingen en aanscherpingen gedaan, ook op basis van de adviezen van Adviesraden.
Daarnaast is besloten dat de ingangsdatum van de GR op 1 januari 2027 gezet wordt, dit vereist geen wijziging in de regeling, enkel de publicatie van de regeling op een later moment.

4.1 Hiermee wordt opvolging gegeven aan de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg en de Hervormingsagenda Jeugd
Vanuit de wet Verbetering Jeugdzorg en de Hervormingsagenda Jeugd geldt de verplichting om per 1 januari 2027 een GR te treffen voor de organisatie van specialistische jeugdhulp met bovengenoemde acht gemeenten, die samen de Jeugdregio MIJ/OV vormen. Het doel is de bevordering van de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg en continuïteit voor aanbieders en gezinnen.

De gemeenschappelijke regeling dient namens de colleges werkzaamheden uit te gaan voeren. Deze werkzaamheden zien in ieder geval toe op inkoop, administratieve processen, bovenregionale afstemming en de organisatie van een regionaal expertteam. Daarnaast worden gemeenten met het wetsvoorstel verplicht om een regiovisie vast te stellen. Deze regiovisie zal op een later moment aan het college en de raad worden voorgelegd.
De gemeenten blijven zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet. De financiering van de jeugdhulp zal daarmee ook blijven lopen via het gemeentefonds.

4.2 Gemeenteraden moeten wettelijk toestemming geven voor het aangaan van een GR.
De Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg is vastgesteld en gaat in per 1 januari 2026, waarna de gemeenten een jaar de tijd hebben om een GR in te richten.
Sinds de wetswijziging van 1 juli 2022 is het wettelijk verplicht om een ontwerpregeling voor zienswijzen voor te leggen aan de gemeenteraden. De gemeenteraad moet volgens de wet ook betrokken worden via de toestemmingsprocedure om definitief de gemeenschappelijke regeling aan te gaan. Bij deze vragen wij de raad om toestemming, de raad heeft wettelijk 13 weken de tijd om deze toestemming te verlenen. Deze toestemming mag alleen worden onthouden wanneer de regeling in strijd is met het recht of het algemeen belang.
Daarmee kan de procedure worden afgerond voor de verkiezingen. Door nu toestemming te verlenen, wordt tijdig voldaan aan de verplichting vanuit de Wet verbetering jeugdzorg en wordt bestuurlijke continuïteit geborgd. Ook wordt voorkomen dat de besluitvorming in de periode van de gemeenteraadsverkiezingen onder druk komt te staan. Dit geeft rust en stabiliteit in de transitie.

4.3 Samenwerking heeft voordelen.
De GR biedt schaalvoordelen: gezamenlijke inkoop van specialistische jeugdzorg leidt tot betere beschikbaarheid, meer onderhandelingskracht en minder versnippering.
Gemeenten behouden hun autonomie voor de uitvoering van de Jeugdwet, terwijl de GR zorgt voor een stevig fundament voor specialistische voorzieningen, die lokaal niet efficiënt georganiseerd kunnen worden.

5.1 Instemming vanuit de raad is de nieuwe interne werkwijze
Naar aanleiding van het ingediende amendement (2025-A0070) op de zienswijze van de GR is door de raad op d.d. 17 november 2025 besloten dat het college van de gemeente Zutphen alleen na voorafgaande instemming van de gemeenteraad, de bedrijfsvoeringsorganisatie mag verzoeken aanvullende opdrachten uit te voeren. Dit betreffen de zogenoemde kapstoktaken.

5.2 Deze taken passen binnen de huidige werkwijze en ambities
De huidige zorgregio verzorgt voor de regiogemeenten de inkoop van zowel specialistische als niet-specialistische jeugdhulp. Vanuit de Wet verbetering Jeugdzorg is het verplicht om inkoop van specialistische jeugdhulp in de basistaken van de GR op te nemen. Dit is bedoeld om beschikbaarheid en continuïteit van zorg beter te organiseren.
Binnen Zutphen werken we aan de ambitie om preventief te werken en ondersteuningsvormen als een voorliggende voorziening aan te bieden. Een duidelijk voorbeeld daarvan is Team Lichte Jeugdhulp, waarbij jeugdigen laagdrempelig lichte jeugdhulp ontvangen. Dit is een lokale ontwikkeling die nog verder uitgebreid wordt. Tot het moment dat we lokaal alle niet-specialistische jeugdhulp georganiseerd hebben, maken we gebruik van de regionale gezamenlijke inkoop. De inkoop van niet-specialistische jeugdhulp wordt na het vormen van de GR ook door de bedrijfsvoeringsorganisatie uitgevoerd, aan de kapstok. Dit biedt het voordeel en het gemak van gezamenlijk inkopen en de flexibiliteit om daarmee te stoppen wanneer we het lokaal anders georganiseerd hebben.

Ook de jeugdbeschermingstafel (JBT) hoeven we niet verplicht gezamenlijk uit te voeren, maar dit doen we tot op heden gezamenlijk met de regio. Omdat toekomstige ontwikkelingen (bijvoorbeeld n.a.v. het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming) mogelijk effect hebben op de rol en inzet van de JBT heeft het de voorkeur om dit als aanvullende taak op te dragen aan de bedrijfsvoeringsorganisatie. We maken voorlopig gebruik van de regionale samenwerking, maar dit onderdeel is flexibel om het in de toekomst mogelijk anders te organiseren als dit nodig blijkt.

Kanttekeningen

4.1 We organiseren de GR buiten onze gemeente.
De raad heeft aangegeven graag betrokken te zijn bij de GR. De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) voorziet daarin, doordat de raad jaarlijks een zienswijze over de ontwerp-begroting naar voren kan brengen. Ook bij toe- en uittreding en bij wijziging van de gemeenschappelijke regeling moeten de raden om een zienswijze gevraagd worden. Ook is in de GR afgesproken dat de raden om een zienswijze worden gevraagd over de strategische notitie en de onderwerpen voor de evaluatie van de regeling.
Daarnaast is door het door de raad aangenomen amendement de interne afspraak ontstaan dat wij als college alleen na voorafgaande instemming van de gemeenteraad de bedrijfsvoeringsorganisatie kunnen verzoeken aanvullende opdrachten uit te voeren.

4.2 De huidige samenwerkingsafspraken liepen tot 1 januari 2026.
De oorspronkelijke afspraken lopen tijdelijk door tijdens de overgangsperiode. Daarover hebben wij als college al besloten op 24 juni 2025 (zaaknummer: 1073336).

5.1 De planning om de huidige raad om toestemming te vragen is krap
Volgens de wettelijke termijn hebben de raden 13 weken om toestemming te geven voor het aangaan van de Gemeenschappelijke Regeling. Omdat het proces voor het opstellen van de Ontwerpregeling en de zienswijze doorlopen is met de huidige raad, is het wenselijk dat de huidige raad ook kan besluiten over toestemming voor de regeling. Gezien de verkiezingen in maart 2026 is de planning krap.
In overleg met de griffie en het presidium wordt de planning opgesteld, zodat de raden op tijd toestemming kunnen geven, als vervolg op hun ingediende zienswijze.

5.2 In de toekomst kan de context veranderen
Lokale en landelijke ontwikkelingen kunnen invloed hebben op onze wens om deze taken bij de bedrijfsvoeringsorganisatie te beleggen. Daarom houden we landelijke ontwikkelingen en de daadwerkelijke uitvoering van taken nauwlettend in de gaten. Naast onze (eigen) periodieke evaluaties zullen we zoals in de raadsvergaring op 17-11-2025 toegezegd, 2 jaar na de start formeel evalueren. Indien we aanleiding zien om u tussentijds op de hoogte te brengen zullen we dat doen.

Financiën
In de gemeenschappelijke regeling worden nieuwe afspraken gemaakt, ook over de verdeling van de bijdrage per gemeente. Deze verdeling vindt, net als nu, plaats op basis van inwonersaantal.

Voor aanvullende taken beslist het bestuur op een verzoek van de betreffende deelnemer of deelnemers en bepaalt tegen welke voorwaarden de aanvullende dienstverlening mogelijk is. In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de aan de aanvullende dienstverlening verbonden kosten, ook die van de beëindiging van de dienstverleningsovereenkomst, afzonderlijk worden geadministreerd en volledig worden toegerekend aan de betreffende deelnemer of deelnemers.

De verwachting en sterke wens is dat de kosten voor de regionale samenwerking jeugd niet hoger uit gaat vallen dan de huidige begroting van 383.116 euro voor 2025. De kosten voor de aanvullende taken zoals verzocht in besluitpunt 5 vallen binnen dit bedrag.

De raad heeft in zijn vergadering van 17 november 2025 onze toezegging ontvangen dat bij overstijgen van het verwachtte bedrag wij dit expliciet aan de raad rapporteren.

Communicatie
De oprichting van een GR heeft geen directe invloed voor inwoners, maar borgt wel de dienstverlening, die nodig is om zorg aan de meest kwetsbare inwoners te blijven bieden. In het proces om tot een GR te komen is afgestemd met alle samenwerkende gemeenten in de Zorgregio MIJ/OV en met het Regioteam.

Uitvoering
Het proces tot vaststelling van de ontwerpregeling kent de volgende stappen:

Stap 1: Alle betrokken colleges hebben de ontwerpregeling voorgelegd aan hun gemeenteraden voor een zienswijze en advies gevraagd aan de Adviesraden Sociaal domein (in september).

Stap 2: Het PFO van de Zorgregio heeft in haar vergadering van 4 december een reactie op de ingediende zienswijzen en adviezen gegeven. Daarbij verzoeken zij het college in te stemmen met de gewijzigde Ontwerpregeling.

Stap 3: De colleges nemen een besluit op dit verzoek en verzoeken aansluitend de gemeenteraad om toestemming tot het treffen van de gemeenschappelijke regeling (bij deze). Deze toestemming mag alleen worden onthouden wanneer de regeling in strijd is met het recht of het algemeen belang.

Stap 4: De toestemming moet uiterlijk na 13 weken ontvangen zijn van alle gemeenten, waarbij de mogelijkheid bestaat voor verlenging met nogmaals 13 weken. Graag vragen wij de gemeenteraad zijn toestemming te geven in de huidige periode, als vervolg op de ingediende zienswijze. Uiterlijke datum – 13 weken na toesturen - 19 maart 2026 (wettelijke termijn).

Stap 5: Na toestemming van alle raden besluiten de colleges tot het treffen van de regeling.

Stap 6: na publicatie gaat de regeling van start. Streven is dat de GR in werking treedt per 1 januari 2027.

Dit voorstel behoort bij stap 3 en 4.

Evaluatie
In het jaar voorafgaande aan de landelijke gemeenteraadsverkiezingen evalueert het bestuur de regeling, op nader door het bestuur vast te stellen onderwerpen. Alvorens het bestuur de onderwerpen van de evaluatie vaststelt, stelt hij de raden in de gelegenheid een zienswijze te geven.

Het bestuur zendt het evaluatierapport na bespreking naar de raden van de deelnemende gemeenten.

Daarnaast heeft de raad onze toezegging dat wij na 2 en 4 jaar ook lokaal een evaluerende memo sturen aan de raad, omdat de raad graag op de hoogte blijft over de kapstoktaken en waartoe de regionale samenwerking geleid heeft.

Bijlagen
1271684 - bijlage 1 - Reactie op de zienswijzen van de raden
1271684 - bijlage 2 - Reactie op de adviezen van de Adviesraden Sociaal Domein
1271684 - bijlage 3 - Definitief ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Jeugdregio+ MIJ OV (v0.17.2)

Stukken die ter inzage liggen
Geen.

BESLUIT

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van DATUM met nummer 1271684;

gelet op de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg, de Jeugdwet en artikel(en) 1 e.v. van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

b e s l u i t:

1. kennis te nemen van de adviezen van de Adviesraden Sociaal domein voor de Ontwerpregeling voor de GR Jeugdregio+ Midden IJssel/Oost Veluwe en de regionale reactie hierop.
2. kennis te nemen van de ingediende zienswijzen voor de Ontwerpregeling voor de GR Jeugdregio+ Midden IJssel/Oost Veluwe en de regionale reactie hierop.
3. kennis te nemen van de voorgestelde wijzigingen voor de Ontwerpregeling.
4. het college toestemming te geven voor het treffen van de GR Jeugdregio+ Midden IJssel/Oost Veluwe.
5. in te stemmen om de bedrijfsvoeringsorganisatie de volgende aanvullende taken uit te laten voeren voor gemeente Zutphen; jeugdbeschermingstafel (JBT) en de inkoop van niet-specialistische jeugdhulp.

Aldus besloten in de openbare
vergadering van de raad van de gemeente
Zutphen, gehouden op:

De voorzitter, de griffier,